

A földreform végrehajtása a magyar demokrácia történelmi vizsgája

A földreform valóráváltásával a nemzet óriási lépést tett az igazi népi fejlődés útján és nagymértékben biztosította a magyar demokrácia jövőjét. Néhány hét alatt kellett gyorsan és radikálisan pótolni hosszú évszázadok mulasztását, hogy a magyar föld legelesebb és legősibb rétegét, a magyar földművest az ősi rög birtokába juttassuk.

A nemzet történelmében egész bizonyosan sok minden kedvezőbb alakult volna, ha a magyar parasztság egy korábbi földreform eredményeként a gazdasági és társadalmi fejlődés olyan fokára jutott volna, mint mondjuk a dán parasztság. Szörnyű bűnök és mulasztások terhelik itt a korábbi kormányok lelkét is, de a történelmi felelősség valójában sokkal messzebb nyúlik ebben a kérdésben. A rendi Magyarország nem volt sem jobb sem rosszabb az akkori, a többi európai feudális hatalmi rendszereké, így tehát természetesen az ország erősödésének biztosítékát csakis a kiváltságos rendek megerősödésében látta.

Budai Nagy Antal, Dózsa, Esze Tamás és Kossuth századonként ugyan leadta a nemzet ösztönös vészjeleit, hogy a nemzet hibás irányban halad, azonban az osztályönzés vak elzárkózottságával szemben mindez hiábavalónak bizonyult. Pedig már a XIX. század elején is nyilvánvaló lehetett minden tisztában gondolkodó koponya előtt, hogy nagy ipari fejlődés által létrehozott szociális mozgalmak erősödő áramlatában nem lehet soká fenntartani a feudális birtokrendszert. Ennek ellenére Kossuth kísérletén kívül egészen az 1921-i Nagyatádi-féle reformig nem történt itt semmi érdemleges, ami az ősi nép megerősödését szolgálta volna. Azonban a Nagyatádi-féle földreform is sokkal inkább a földigénylés elől való elretentést jelentette, mint valószínű földhözjuttatási szándékot. Ellenben még 1916-ban is újabb hitbizományokat létesítettek, ami már anakronizmusnak is tűzés volt. Mint ahogyan végzetes engedékenységgel volt általában a hitbizományok megtűrése itt egész a legújabb időkig. Azoké a hitbizományoké, amelyeket spanyol mintára I. Lipót honosított itt meg a mánás birtok megőrzése céljából a dinasztianak tett nemzetellenes szolgálatok elismeréseképpen. Ha volt valaha népellenes és nemzetgyöngítő politika, akkor elsősorban a hitbizományok és nagy latifundiumok fenntartásának politikája volt az.

Elég csak egy pillantást vetni a kivándorlási statisztikára s nyomban láthatjuk, hogy a kivándorlási hajlamosság elsősorban a nagybirtok hatókörében nyilvánkozott meg a legerősebben.

Az igazi népi erősödés politikáját a magyar demokrácia a parasztság földhözjuttatásával kívánja a leghathatósabban szolgálni. Egészen bizonyosan az újabbkori magyar történelem folyamán ez a megoldás és ez a birtokbábelhelyezési akció fog a történelmileg leghasznosabb politikai tökébefektetésnek bizonyulni.

Nem vitás, hogy a földreform végrehajtása — különösen ilyen rendkívüli körülmények közt — átmenetileg nehézségekkel jár. Mégis a szakszerű szempontoknak ezuttal háttérbe kell szorulnia a politikai érdekekkel szemben.

Az átalakulásnak ezt a történelmi helyzetadta lendítő energiáját a földreform megoldására épp olyan végzetes hiba volna elszalasztani, mint amily súlyos történelmi hibának bizonyult a földrendezés korábbi halogatása. Tisztában kell lennünk azzal, hogy az európai demokratikus népek társaságában a feudális rendszer utolsó maradványainak eltüntetésére árán kaphatunk csak méltó helyet. Ez pedig radikális és korszerű földreform

nélkül elképzelhetetlen.

Tudván mindezeket, annál fontosabb tehát, hogy a földreform végrehajtása minél kevesebb zökkenővel és minél kevesebb surlódással menjen végbe. Elkerülhetetlen persze, hogy minden gondosság ellenére is hibák ne adódjanak ilyen nagyterjedelmű gazdasági műveletnél, ezért is kell tehát minden közreműködő tényezőnek fokozottan ügyelni az előírások betartására.

Tisztában kell lenni mindezekkel azzal, különösen a földigénylő bizottságok tagjainak, hogy a földreformot a nagybirtokok megszüntetése céljából hozta a magyar demokrácia és nem az öt-tíz holdas törpebirtokok ellen, vagy pláne a kishaszonbérlok ellen. Merőben célját tévesztene minden olyan földrendezés, amely régi és érdemes kishaszonbérloknek a bérletből való kidobásával igyekeznék megoldani a problémát. A földreform az új magyar demokrácia nagy vizsgája és a Függetlenségi Front nagy leherpróbája. Meg vagyunk győződve erős hittel, hogy ezt a nehéz történelmi vizsgát az új demokrácia a Függetlenségi Front harmóniájának és pártatlanságának jegyében a legteljesebb sikerrel fogja kiállani.

Donászy Kálmán.

Menekülnek a nácivezérek

Moszkva, április 17. A németek hollandiai főmegbízottja, a volt osztrák nácivezér, Seyss-Inquart elmenekült. Néhány nappal ezelőtt látták őt Apeldoornban, ahol egész sor zsákmánnyal megrakott teherautó kíséretében vonult keresztül. Rövid időt szándékozott tölteni a városban, azonban amikor híre érkezett, hogy a szövetséges csapatok közelednek, Seyss-Inquart gyorsan egy magánautóba ugrott és a legnagyobb sebességgel elmenekült.

A nácisajtó néhány héttel ezelőtt nagy cikkekkben közölte, hogy Sündermann, helyettes sajtófőnök önként jelentkezett, hogy mint közönséges katona védje a

frontot Ausztriában. Most Svájc-ból jelentik, hogy Sündermann sem ment a frontra, hanem egy nyaralóhelyen, Kitzbühelben időzött és ott helyezte el családját. Különben igen sok birodalmi német nemzelszocialista, aki Ausztriában évek óta biztonságban hitte magát, most sielve elhagyta menhelyét és a svájci határ közelében keres menhelyt.

Göbbels is több ízben változtatta tartózkodási helyét az utóbbi időben és Lipcsében, Regensburgban és Augsburgban tűnt fel. Hermann Göring páncélozott autóban utazik állandóan köröskörül Németországban. (MTI)

Roosevelt el nem mondott utolsó beszéde

London, április 17. Rooseveltnek, az Egyesült Államok volt elnökének utolsó, elmondatlan beszédét idézi a New-York Times. Ez a beszéd a san franciscói konferenciára készült és ezekkel a történelmi szavakkal kezdődik:

„Az ellenségeink felett aratott pusztító győzelem még nem elég önmagában.”

Ez a két sor mindennél jobban kifejezi Roosevelt humánus érzelmeit s az emberiség jobb jövőjébe vetett hitét. A győzelem után tehát fel akarta emelni ellenfeleit és megalakítani velük együtt az új, jobb világot.

A párizsi városi tanács elhatározta, hogy egy nagy utcát a város közepén Roosevelt utcának fog elnevezni.

Megalakult az „Elhagyott Javak Kormánybizlossága”

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány Budapestén „Elhagyott Javak Kormánybizlossága” néven új kormánybizlosságot állt fel. A kormánybizlosság feladata az otthont, vagyont, létalapot veszítettek megsegítése, az elhurcoltak fe kutatása és hazaszerzése, az elhagyott házak, földek, vállalatok, lakások stb. fenntartása, felügyelete, újból behelyezése, az örökös nélküli javak felügyelete és az elhurcoltak munkaviszonyainak rendezése. A kormánybizlosság mellett elnöki tanács működik, a felső felügyeletet pedig a legfelsőbb állami szolgálatok látja el.

Kötőgépet

bármilyen rendszerűt, javítandót is, magas áron veszünk.

ZWICKL, Takaréktár-u. 2.

Szegedi hírek

Szolgálatos gyógyszerészek

K. Keresztes Ilona, Szent György-tér 6. Telefon: 11-18.

Frankó Andor, Dugonics-tér 1. Telefon: 17-93.

Surjányi József, Kossuth Lajos-sugárút 31. Telefon: 10-62

—oOo—

— Az iparoktatás gyászja. Jung Péter szegedi áll. felsőipariskolai igazgató 16-án hajnalban a belgyógyászati klinikán többnapos szenvedés után elhunyt. Boldogultat a közvetlen hozzátartozóin kívül nemcsak a szegedi felsőipariskola egész személyzete és ifjúsága gyászolja, hanem az ország egész iparoktatási intézménye is, melynek kiváló műszaki tudású munkása és az ifjúság érdekeit lelkesedő tagja volt. Karlarsai, barátaival szeretőleg, nagyszámú tanítványa őszinte hálával fogja emléket mindenkor megőrizni: Temetése csütörtökön fél 11 órakor lesz a helyi temető ravatalozójából. Az engedélyezett szentmise szerdán reggel 9 órakor lesz lelki üdvéért a móravárosi templomban.

— A Nemzeti Segély kéri az állgát kihelyezett gyermekek nevelőszüleit, hogy a gyermekeket a lakóhelyükhöz tartozó otthelyen oltassák be. Amennyiben ez akadályokba ütköznék, hozták be a gyereket pénteken 9 és 10 óra között oltás végett a Nemzeti Segély Kálvária-u. 8-10. alatti székházába.

SPORT

A Szegedi MTE tornaórái mindkét nembeli ifjúság részére hétfő, szerda és szombat d. u. fél 5—fél 7-ig a Klauzál Gábor-gimnázium tornatermében (Tisza L.-körút 3.). A Szegedi MTE atlétikai szakosztálya április 22-én, vasárnap d. e. 10 órakor a Pálffy József-leventepályán tehetségkutató futóversenyt rendez mindkét nembeli ifjúság részére. Indulhat mindenki akár résztvevőként már versenyen, akár nem.

Felhívás

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség összkórusa kedd és szombati napokon délután 5 órai kezdettel próbát tart a Vörösmarty-u. 5. szám alatti levő központi székházban. DISZTAGOKNAK a megjelenés kötelező. Új jelentkezőket szívesen látunk.

Szeged város főispánjától

755/1945. főisp. sz.

Hirdetmény

A honvédelmi miniszter 3009/III. 1945. számú rendeletére felszólítom a lakosságot, hogy mindazon katonai felszerelést, fegyvert, löszert, ruházatot és felszerelési cikket, gépkocsianyagot, hámszerszámot, irodai felszerelési cikket, berendezési tárgyakat, író- és számológépeket, egészségügyi anyagot stb., melyek akár magánosok, akár közalkalmazottak birtokában vagy őrzésében vannak, április 25-ig a legközelebbi katonai bevonulási központ vagy állomásparancsnokságnak szolgáltatassa be.

Katonai felszerelési cikkekhez legesen sem ajándékozás, sem vásárlás útján senki sem juthatott.

Akinek felszerelési cikkek rejtégetéseiről tudomása van, köteles erről a legközelebbi honvédpárancsnokságnak jelentést tenni.

Április 25-ike után az illetékes honvédpárancsnokságok a bejelentetleknél az illetékes eljáráság bevonásával kizárólag foglalkozni és ahol katonai cikket találnak, lopás és vagyonelleni bűncselekmény címén feljelentést tesznek.

Ismételtlen nyomatékosan felhívom a figyelmet, hogy fegyver és robbanóanyag csak a honvédség és rendőrségnek ténylegesen szolgáló, igazolvánnyal ellátott tagjainál lehet.

Fegyver jogtalan tartása a haditörvények szerinti büntetést von maga után.

Szeged, 1945 április 17.

Karácsonyi főispán